

Karlos Ruis Safon

# Grad od pare

*S španskog prevela*  
Duška Radivojević



**Čarobna  
knjiga**



Ova knjiga nije zasnovana na činjenicama. Kao i četiri dela sage „Groblja zaboravljenih knjiga” – koja ima izvesnu bliskost sa ovim pričama – „Grad od pare” često je inspirisan Barselonom, iako je autor uzeo slobodu da izmeni fizionomiju ili hronologiju nekih mesta, naziva ili okolnosti kako bi ih prilagodio logici naracije.



## SADRŽAJ:

Blanka i zbogom .....	13
Bez imena .....	33
Gospođica iz Barselone .....	41
Vatrena ruža .....	61
Princ Parnasa .....	79
Božićna legenda .....	127
Alisija, u svitanje .....	133
Ljudi u sivom .....	141
Žena od pare .....	161
Gaudi na Menhetnu .....	167
Dvominutna apokalipsa .....	179



Ubrzo se likovi od pare, oca i sina, stopiše sa svetinom  
Ramble, i njihovi koraci zauvek nestadoše u senci vetra.

*Senka vetra*





## REČ UREDNIKA ŠPANSKOG IZDANJA

Po završetku svog životnog dela, „Groblja zaboravljenih knjiga”, objavljivanjem poslednjeg romana kvarteta, „Lavirinta duhova”, u novembru 2016, Karlos Ruis Safon je planirao da svoje priče objavi u jednoj knjizi. Želeo je da čitaocima učini dostupnim priče koje je objavio u različitim formatima – bilo u periodičnim izdanjima, bilo u reprintima koji su pratili posebna izdanja romana – kao i one još neobjavljene.

S tom namerom poverio je uredniku priče koje će ovde prvi put ugledati svetlost dana i dao mu zadatak da prikupi one već objavljivane tokom vremena, te da pripremi zbirku koja ne bi trebalo da bude puka kompilacija svih njegovih priča. Međutim, najpre zbog blizine poslednje knjige tetralogije, a kasnije i zbog piščeve bolesti, bilo je uputno odložiti to izdanje.

Karlos Ruis Safon je zamislio ovo delo, pored njegove sopstvene suštine, kao priznanje svojoj čitalačkoj publici koja ga je pratila od početka sage započete „Senkom vetra”. Danas, zbog posthumnog karaktera pod kojim se objavljuje, postaje omaž njegove izdavačke kuće svom autoru, priznanje kome će se nesumnjivo priključiti čitaoci jednog od najobožavanijih pisaca našeg vremena.

„Grad od pare” je proširenje literarnog sveta „Groblja zaboravljenih knjiga”. Bilo razvijanjem nepoznate strane nekog lika, bilo produbljanjem strukture mitske biblioteke, bilo što su tematika, motivi ili atmosfera koji obavijaju ove priče bliski čitaocima sage. Prokleti pisci, vizionarski arhitekti, lažni identiteti, sablasne zgrade, neodoljiva plastičnost opisa, majstorstvo dijaloga... i iznad svega obećanje da će nas priča i sam čin pripovedanja odvesti do nove i fascinantne teritorije.

Od prve, „Blanka i zbogom”, kojom knjiga započinje, do „Apokalipse u dva minuta”, poput oproštaja, priče se upliću preko naracije, hronologije ili detalja, da bi nacrtale bujan svet koji se uzdiže pred našim očima, koliko god bio izmišljen, koliko god bio od pare.

U pogledu književnih žanrova, zbirka „Grad od pare” takođe pokazuje veštinu kojom Karlos Ruis Safon uspostavlja osobenu i jedinstvenu književnost u kojoj prepoznajemo elemente edukativnog, istorijskog, gotskog, ljubavnog romana i trilera, ne propuštajući da iskaže svoje majstorstvo u priči unutar priče.

Ali, da te više ne zadržavamo, dragi čitaocē. Nisu potrebna objašnjenja o stepenu vrednosti i priznanja koje je doseglo delo autora kada su za njega korišćene odrednice: servantesovski, dikensovski, borhesovski... Dobro došao u novu knjigu, nažalost, poslednju – safonovsku.

Emil de Rozije Kasteljen

# BLANKA I ZBOGOM

(Iz sećanja izvesnog Davida Martina na  
događaje koji se nikada nisu odigrali)



## 1

Oduvek sam zavideo na sposobnosti zaborava onim ljudima za koje je prošlost nešto poput sezonske promene odeće ili starih cipela koje je dovoljno zaturiti u dno ormara kako ne bi više mogle da ponove izgubljene korake. Ja sam imao tu nesreću da sam se svega sećao i da me je sve, na svoj način, podsećalo na mene. Sećam se najranijeg detinjstva u hladnoći i samoći, mrtvih trenutaka u posmatranju sivila tih dana i onog crnog ogedala uvračanog očevog pogleda. Jedva da mi je ostao u sećanju neki drug. Mogu da dočaram lica dece iz četvrti Ribera sa kojima sam se ponekad igrao ili tukao na ulici, ali nema nijednog koje bi poželeo da spasem iz zemlje ravnodušnosti. Nijednog osim Blankinog.

Blanka je bila koju godinu starija od mene. Upoznao sam je jednog aprilskog dana ispred ulaza moje zgrade. Išla je držeći za ruku sluškinju koja je trebalo da svrati u malu antikvarnu knjižaru naspram koncertne sale u izgradnji da preuzme neke knjige. Sudbina je htela da se knjižara tog dana ne otvori do dvanaest sati, a da je sluškinja došla u pola dvanaest, te je tako nastao prostor od trideset minuta čekanja u kome će, što nisam ni slutio, biti zapečaćena moja sudbina. Da je bilo do mene, nikada se ne bih usudio da prozborim s njom ni

reč. Njena odeća, njen miris i njeno otmeno ponašanje bogate devojčice umotane u svilu i til nisu ostavljali mesta sumnji da to stvorenje ne pripada mom svetu, a još manje ja njenom.

Razdvajili su nas je jedva nekoliko metara ulice i milje nevidljivih zakona. Mogao sam samo da joj se divim kao svetinji u vitrini ili kao kad gledam izlog jednog od onih bazara čija vrata izgledaju otvorena, ali znam da ih u životu neću prekoračiti. Često pomišljam kako me, da nije bilo očeve čvrste rešenosti u održavanju moje lične čistoće, Blanka nikada ne bi primetila. Moj otac je bio mišljenja da je u ratu video dovoljno prljavštine da ispuni devet života, i mada smo bili siromašniji od crkvenog miša, od malih nogu me je učio da se prijateljim s ledenom vodom, koja je kad god poželim izvivala iz slavine, i onim tvrdim sapunima koji su mirisali na varikinu, a spirali čak i grižu savesti. Tako je, sa tek napunjenih osam godina, jedan siromašak, David Martin, uredna protuva i budući kandidat za trećerazrednog pisca, uspeo da skupi prisebnost duha i ne skrene pogled kada je ona lutka iz ugledne porodice spustila pogled na njega i stidljivo se nasmešila. Otac mi je uvek govorio da u životu ljudima treba uzvratiti istom merom. On je mislio na šamare i ostale grubosti, ali ja sam odlučio da sledim njegov nauk i odgovorim na onaj osmeh i da, kao napojnicu, dodam još i lagano klimanje glavom. Ona je bila ta koja je meni prišla, polako, gledajući me od glave do pete, ispružila ruku pokretom koji mi niko nikada nije prikazao i rekla:

„Ja se zovem Blanka.”

Blanka je ispružila ruku kao gospođica iz salonske komedije, s dlanom nadole i mlitavošću pariske damice. Nisam shvatao

da bi bilo ispravno sagnuti se i dotaći je usnama, zato je Blanka odmah povukla ruku i podigla obrvu.

„Ja sam David.”

„Da li si uvek tako nevaspitan?”

Tražio sam retorički odgovor kojim bih se izvukao i prikrio moj položaj neotesanog pučanina uz pomoć parade visprenosti i šaljivosti i tako spasao svoj lik, kada se približi sluškinja sa preneraženim izrazom lica i pogleda me kao besnog psa koji slobodno šeta po ulici. Sluškinja je bila mlada žena ozbiljnog lica i dubokih crnih očiju koje prema meni nisu pokazivale ni najmanje simpatije. Zgrabi Blanku za ruku i povuče je dalje od mene.

„S kim to razgovarate, gospođice Blanka? Dobro znate da vaš otac ne voli da razgovarate sa nepoznatima.”

„On nije nepoznat, Antonija. To je moj prijatelj David. Moj otac ga poznaje.”

Stajao sam skamenjen dok me je sluškinja podozrivo posmatrala.

„Koji David?”

„David Martin, gospođo. Vama na usluzi.”

„Antoniji niko nije na usluzi, Davide. Ona je na usluzi nama. Je li tako, Antonija?”

Pojavio se samo na tren – grč koji niko ne bi uspeo da primeti, sem mene koji sam je pažljivo posmatrao. Antonija baci kratak i mračan pogled na Blanku, pogled zatrovan mržnjom od koga mi se zaledi krv, pre nego što ga priкри rezigniranim osmehom i odmahnu glavom prelazeći preko toga.

„Dečurlija”, tiho progundā, povlačeći se nazad ka knjižari koja je već otvarala svoja vrata.

Blanka je tada napravila pokret kao da će sestri na stepenik ulaza. Čak i prostak poput mene je znao da ona haljina ne može doći u dodir sa tako neotmenim materijalima, prekrivnim ugljenom prašinom, od kojih je bio sagrađen moj dom. Skinuh zakrpljeni kaput koji sam nosio i raširih ga po zemlji kao prostirku. Blanka sede na najbolji komad moje odeće i uzdahnu posmatrajući ulicu i prolaznike. Antonija nije skidala pogled sa nas stojeći na vratima knjižare, ali ja sam se pravio da je ne primećujem.

„Ti živiš ovde?“, upita Blanka.

Pokazah susednu zgradu klimnuvši glavom.

„A ti?“

Blanka me pogleda kao da je to bilo najgluplje pitanje koje je čula u svom kratkom životu.

„Naravno da ne.“

„Ne sviđa ti se ova četvrt?“

„Neprijatno miriše, mračno je i hladno, a ljudi su ružni i prave buku.“

Nikada mi nije palo na pamet da na takav način rezimiram ono što je do tada predstavljalo sav moj poznati svet, ali nisam našao čvrste argumente da joj protivrečim.

„A zašto dolaziš ovamo?“

„Moj otac ima kuću u blizini tržnice Born. Antonija me vodi kod njega skoro svakog dana.“

„A gde ti stanuješ?“

„U četvrti Sarija, sa mojom majkom.“

Čak je i nesrećnik poput mene čuo za taj kraj, ali istina je da nikada nisam bio onde. Zamišljao sam ga kao gradić sa velikim



vilama i avenijama lipa, luksuznim limuzinama i bujnim vrtovima, kao svet naseljen ljudima nalik onoj devojčici, samo višim. Bez sumnje, njihov svet je bio mirisan, svetao, sa svežim povetarcem i lepim i ćutljivim građanima.

„Kako to da tvoj otac živi ovde, a ne sa vama?”

Blanka sleže ramenima i skrenu pogled. Izgleda da joj ta tema nije bila prijatna i ja nisam navaljivao.

„To je samo za neko vreme”, dodade. „Uskoro će se vratiti kući.”

„Jasno”, rekoh, mada nisam najbolje razumeo o čemu pričamo, ali uz ton sažaljenja nekog ko je od rođenja poražen i ima slomljenu ruku tako da može drugima da savetuje da se pomire sa sudbinom.

„Ribera nije tako loša, videćeš. Navici ćeš se.”

„Ne želim da se naviknem. Ne volim ovu četvrt, ni kuću koju je moj otac kupio. Ovde nemam prijatelje.”

Progutao sam knedlu.

„Ja mogu da ti budem prijatelj, ako želiš.”

„A ko si ti?”

„David Martin.”

„To si već rekao malopre.”

„Čini se da sam neko ko takođe nema prijatelje.”

Blanka se okrenu i pogleda me s pomešanim osećanjem radoznalosti i rezervisanosti.

„Ne volim da se igram žmurke ni da se loptam”, upozori me.

„Ni ja.”

Blanka se nasmeši i ponovo mi pruži ruku. Taj put sam se potrudio da je poljubim.

„Da li voliš priče?” upita.

„To je nešto što volim najviše na svetu.”

„Znam neke koje malo ljudi zna”, reče. „Moj otac ih piše za mene.”

„Ja isto pišem priče. U stvari, ja ih izmišljam i učim napamet.”

Blanka nabra čelo.

„Hajde da vidimo. Ispričaj mi jednu.”

„Sada?”

Blanka klimnu glavom, izazivajući me.

„Nadam se da nije o princezicama”, zapreti. „Mrzim princezice.”

„Pa, pojavljuje se jedna princeza... ali je veoma zla.”

Lice joj se ozari.

„Kako zla?”

## 2

Tog jutra Blanka je postala moj prvi čitalac, moja prva publika. Ispričao sam joj kako sam najbolje umeo svoju priču o princezama i zlodusima, o urocima i otrovanim poljupcima koji su gmizali po pustoši sveta tame poput zveri pakla u univerzumu opsena i živih palata. Na kraju priče, kada junakinja tone u ledene vode crnog jezera sa uvračanom ružom u ruci, Blanka je zauvek odredila pravac mog života pustivši suzu i promrmljavši, ganuta i bez one glazure gospođice iz ugledne kuće, kako joj je moja priča divna. Bio sam spreman da dam život da se taj trenutak nikada ne rasprši. Antonijina senka se proteže do naših nogu i vrati me u prozaičnu stvarnost.

„Idemo, gospođice Blanka, vaš otac ne voli kada kasnimo na ručak.”

Sluškinja mi je ote i odvede niz ulicu, ali zadržah pogled na njoj sve dok se njena silueta ne izgubi i ne videh kako mi maše. Pokupih svoj kaput i ponovo ga obukoh, osećajući na sebi Blankinu toplotu i miris. Nasmeših se u svojoj duši i, makar samo na nekoliko sekundi, osetih da sam prvi put u životu srećan i da od tada, pošto sam okusio taj otrov, moje postojanje nikada više neće biti isto.

Te večeri, dok smo večerali hleb i supu, moj otac me strogo pogleda.

„Nekako si mi drugačiji. Nešto se dogodilo?”

„Nije, oče.”

Legao sam rano u krevet bežeći od mračnog raspoloženja koje je donosio moj otac. Ispružih se u krevetu u mraku misleći na Blanku, na priče koje sam želeo da izmislim za nju, i shvatih da ne znam ni gde stanuje ni kada ću je, ako ikad, ponovo videti.

Sledećih nekoliko dana proveo sam u potrazi za Blankom. Čim bi moj otac zadremao ili zatvorio vrata svoje spavaće sobe i predao se svom ličnom zaboravu, ja sam izlazio u pravcu donjeg dela četvrti kako bih obilazio uske i mračne uličice koje okružuju Born u nadi da ću sresti Blanku ili njenu zlobnu sluškinju. Na kraju sam naučio napamet svaki kutak i svaku senku onog lavirinta ulica koje se slivaju jedna u drugu i gube u spletu tunela. Stare rute srednjovekovnih esnafa ucrtale su mrežu prolaza polazeći od bazilike Santa Marije del Mar i istkale čvor nemogućih pasaža, lukova i zavijutaka tamo gde sunčeva svetlost dopire tek nekoliko minuta dnevno. Gargojli i reljefi obeležavaju ukrštanje starih ruševnih palata i zgrada koje su izrasle jedna na drugoj nagomilavanjem prozora i kula poput stena na hridini. U sumrak, iscrpljen, vraćao sam se kući baš kada bi se moj otac probudio.

Šestog dana, kad sam počeo da verujem da sam onaj susret odsanjao, uputih se ulicom Miraljers i pogledah prema bočnim vratima katedrale. Gusta magla spustila se na grad i vukla se ulicama poput beličastog vela. Vrata crkve su bila otvorena.

I tamo ugledah, ocrtane na ulazu u hram, siluete žene i devojčice obučene u belo, koje jednu sekundu kasnije magla obavi svojim zagrljajem. Potrčah onamo i uđoh u baziliku. Struja vazduha uvukla je maglu unutar zdanja i avetinjski plašt pare lebdeo je iznad redova klupa središnjeg broda osvetljenog svetlošću sveća. Prepoznah Antoniju, sluškinju, kako kleči u jednoj od ispovedaonica sa skrušenim i molećivim izrazom lica. Nisam imao ni najmanju sumnju da ispovest te harpije ima boju i konzistenciju katrana. Blanka je čekala sedeći na klupi, s nogama koje su joj visile i odsutnog pogleda zureći u oltar. Približih se kraju klupe i ona se okrenu.

Kada me spazi, lice joj se ozari i osmehnu se čineći da u trenu zaboravim beskrajne i jadne dane provedene u pokušajima da je pronađem. Sedoh do nje.

„Šta ti ovde radiš?“, upita.

„Došao sam na misu“, improvizovao sam.

„Sada nije vreme za misu“, nasmejala se.

Nisam imao želju da je lažem i spustih pogled. Nije bilo potrebno da joj išta govorim.

„I ti si meni nedostajao“, reče. „Mislila sam da ćeš me zaboraviti.“

Odmahnuo sam glavom. Atmosfera magle i šaputanja ulila mi je hrabrost i odlučio sam da izgovorim jednu od onih izjava koje sam osmislio za neku od priča o magiji i junaštvu.

„Nikad te ne bih mogao zaboraviti“, rekoh.

Možda su te reči delovale isprazno i smešno, pogotovo izgovorene glasom osmogodišnjeg dečaka koji možda nije ni znao šta govori, ali tako sam osećao. Blanka mi se zagleda u

oči s nekom neobičnom tugom koja nije pripadala pogledu devojčice i čvrsto mi stisnu ruku.

„Obećaj mi da me nikada nećeš zaboraviti.”

Sluškinja Antonija, prividno oslobođena od greha i spremna za nove prestupe, gledala nas je kivno sa početka reda klupa.

„Gospođice Blanka?”

Blanka nije skrenula pogled sa mene.

„Obećaj mi.”

„Obećavam.”

Još jednom sluškinja odvede moju jedinu drugaricu. Gledao sam kako se udaljavaju središnjim prolazom bazilike i iščezavaju kroz zadnja vrata koja su vodila na šetalište Born. Tog puta, međutim, mrvica pakosti se uvukla u moju melanholiu. Nešto mi je govorilo da je sluškinja bila žena krhke savesti i da je morala često da posećuje ispovedaonicu kako bi se redovno čistila od grehova. Zvona hrama označila su četiri sata i klica plana je počela da se oblikuje u mojim mislima.

Od tog dana, svakog popodneva u petnaest do četiri ja bih se nacrtao u Crkvi Santa Marija del Mar i seo na jednu od klupa blizu ispovedaonice. Nije prošlo više od nekoliko dana, kada su se ponovo pojavile. Sačekao sam da sluškinja klekne u ispovedaonicu da priđem Blanki.

„Svaki drugi dan u četiri sata”, reče mi šapatom.

Ne gubeći ni tren, uzeh je za ruku i povedoh u šetnju po bazilici. Pripremio sam se da joj ispričam priču koja se odvijala upravo tamo, između stubova i kapela hrama, sa završnim dvobojem između zlog duha skovanog iz pepela i krvi

junačkog viteza u kripti ispod oltara. To bi bio prvi nastavak visokopreciznog serijala pustolovina, horora i romansi koji sam izmislio za Blanku, pod naslovom „Sablasi iz katedrale”. U mojoj neizmernoj sujeti pisca-debitanta činila mi se finijom od finog cimeta. Završih prvi nastavak taman na vreme da se vratimo do ispovedaonice i sretnemo sluškinju koja me tog puta nije videla jer sam se sakrio iza stuba. Tokom nekoliko nedelja, Blanka i ja smo se tamo sastajali svaki drugi dan. Razmenjivali smo dečje priče i snove dok je sluškinja morila paroha dugačkim izveštajem svojih grehova.

Po isteku druge nedelje ispovednik, sveštenik sa izgledom bivšeg boksera, primeti moje prisustvo i nije mu trebalo dugo da poveže konce. Pokušah da šmugnem kada mi pokaza da uđem u ispovedaonicu. Njegova bokerska građa me je ubedila da poslušam naređenje. Kleknuh u ispovedaonicu, drhteći pred očevidnom činjenicom da je moje lukavstvo otkriveno.

„Ave Marija purisima”, promrljao sam kroz rešetke.

„Da li ti ja ti ličim na monahinju, probrobisvetu jedan?”

„Izvinite, oče. Ne znam šta znam šta se kaže.”

„Zar te to nisu naučili u školi?”

„Učitelj je ateista i kaže da ste vi popovi instrument kapitala.”

„A on, čiji je on instrument?”

„To nije rekao. Mislim da sebe drži za nezavisnog agenta.”  
Sveštenik se nasmeja.

„Gde si naučio da tako odgovaraš? U školi?”

„Čitajući.”

„Čitajući šta?”

„Šta mi dopadne.”

„Da li već čitaš reč Gospoda?”

„Gospod piše?”

„Samo se ti pravi pametan i na kraju ćeš goreti u paklu.”

Progutao sam knedlu.

„Da li sad treba da vam ispričam svoje grehove?”,  
prošaputao sam očajan.

„Nema potrebe. Napisani su ti na čelu. Kakav je to mangupluk koji izvodiš sa sluškinjom i onom devojčicom skoro svaki dan?”

„Koji mangupluk?”

„Podsećam te da je ovo ispovedaonica, i ako lažeš sveštenika, čim izađeš Gospod će te zgromiti razarajućim zrakom” zapreti mi ispovednik.

„Jeste li sigurni?”

„Da sam na tvom mestu, ne bih rizikovao. Hajde, pevaj.”

„Odakle da počnem?”, upitah.

„Možeš da preskočiš dodirivanje tela i psovanje i reci mi čime se baviš svaki dan u četiri sata po podne u mojoj parohiji?”

Klečanje, polumrak i miris voštanice imaju nešto što te poziva da olakšaš dušu. Priznao sam sve, još od prve kijavice. Sveštenik je slušao u tišini, pročišćavajući grlo svaki put kad bih zastao. Kada se završila moja izjava, kada sam pretpostavio da će me poslati pravo u pakao, čuo sam sveštenika kako se smeje.

„Nećete mi odrediti neku pokoru?”

„Kako se zoveš, mali?”

„David Martin, gospodine.”



„Oče, ne gospodine. Gospodin je tvoj otac, ili Svevišnji, a ja nisam tvoj otac, ja sam samo otac, u ovom slučaju, otac Sebastijan.”

„Oprostite mi, oče Sebastijane.”

„Dosta je samo 'oče'. A onaj ko oprašta je Gospod. Ja samo sprovodim. Da se vratimo na stvar. Danas te puštam da ideš uz opomenu i nekoliko *Zdravo Marija*. I pošto verujem da je Gospod u svojoj beskonačnoj mudrosti izabrao ovaj neobičan put da te približi crkvi, nudim ti pogodbu. Pola sata pre susreta s tvojom damicom na svaka dva dana, dolazićeš i pomagaćeš mi u spremanju sakristije. Zauzvrat ću zadržavati sluškinju najmanje pola sata da ti dam vremena.”

„Učinićete to za mene, oče?”

„*Ego te absolvo in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti*. A sad nestani.”

## 3

Otac Sebastijan se pokazao kao čovek od reči. Ja sam dolazio pola sata ranije i pomogao mu u sakristiji jer je siromah bio napola hrom i teško je uspevao sam. Voleo je da sluša moje priče, koje su po njemu bile mala bogohuljenja, lako oprostiva, i bile su mu zabavne, posebno one o avetima i vradžbinama. Činilo mi se da je i on bio usamljen kao ja, i kada sam mu priznao da mi je Blanka bila jedina drugarica, pristao je da mi pomogne. Ja sam živeo za te susrete.

Blanka je uvek dolazila bleđa i nasmejana, obučena u boju slonovače. Uvek je imala nove cipele i lančiče sa srebrnim medaljonima. Slušala je priče koje sam izmišljao za nju i pričala mi o svom svetu i velikoj mračnoj kući u blizini u koju je njen otac otišao da živi, mestu koje ju je plašilo i koje je mrzela. Ponekad bi mi pričala o svojoj majci Alisiji, sa kojom je živela u staroj porodičnoj kući u Sariji. Drugi put mi je, gotovo plačući, pričala o ocu, koga je obožavala, ali koji je, rekla je, bio bolestan i već je retko izlazio iz kuće.

„Moj otac je pisac”, ispričala je. „Kao ti. Ali mi više ne piše priče kao nekada. Sada samo piše priče za čoveka koji ga ponekad noću posećuje u toj kući. Nikada ga nisam videla, ali jednom kada sam ostala da spavam kod njega, čula sam ih

kako razgovaraju do kasno, zatvoreni u očevoj radnoj sobi. To nije dobar čovek. Bojim ga se.”

Svakog popodneva kada se oprostim od nje, vraćao sam se svojoj kući budan sanjajući trenutak kada ću je izbaviti iz tog postojanja u odsutnostima, od onog noćnog posetioca koji ju je plašio, iz onog života u zlatnom kavezu koji joj je krao pomalo svetlosti svakog dana koji protekne. Svakog popodneva mi je ponavljala da je ne zaboravim i da ću moći da spasem samo sećajući je se.

Jednog novembarskog dana koji je osvanuo u plavom i sa mrazom na prozorima, otišao sam, kao i uvek, da se sretnemo, ali Blanka nije došla na naš sastanak. Dve nedelje sam uzaludno čekao svaki dan u bazilici da se moja drugarica pojavi. Tražio sam je svuda i kada me je otac jedne noći uhvatio da plačem, slagao sam ga i rekao da me boli zub, mada nijedan zub nikada nije mogao tako boleti kao ta odsutnost. Otac Sebastijan, koji se zabrinuo gledajući me svakodnevno kao izgubljenu dušu, sede jednog dana pored mene i htjede da me uteši.

„Možda ćeš morati da zaboraviš svoju drugaricu, Davide.”

„Ne mogu. Obećao sam da je nikada neću zaboraviti.”

Prošlo je mesec dana od njenog nestanka, kada shvatih da sam počeo da je zaboravljam. Prestao sam da idem u crkvu svaki drugi dan, da smišljam priče za nju, da zamišljam njen lik u mraku svake noći pre nego što zaspim. Počeo sam da zaboravljam zvuk njenog glasa, njen miris i svetlo njenog lica. Kada sam shvatio da je gubim, pozeleah da odem kod oca Sebastijana i da ga preklinjem za oprost, da mi iščupa taj bol koji me je iznutra proždirao i da mu oči u oči kažem kako

sam prekršio obećanje i kako nisam bio u stanju da sačuvam sećanje na jedinu drugaricu koju sam u životu imao.

Blanku sam poslednji put video početkom tog decembra. Sišao sam na ulicu i gledao kišu sa ulaza kada je spazih. Hodala je sama po kiši, njene bele lakovane cipele i njena haljina boje slonovače bile su isprskane vodom iz bare. Potrčah joj u susret i videh da plače. Upitah je šta se dogodilo i ona me zagrlila. Blanka mi ispriča da je njen otac veoma bolestan i da je pobjegla od kuće. Rekao sam joj da se ničega ne boji, da ćemo zajedno pobeći, da ću, ako je potrebno, ukrasti novac da kupimo dve vozne karte i da ćemo zauvek pobeći iz grada. Blanka mi se nasmešila i zagrlila me. Stajali smo tako zagrljeni u tišini ispod skela na građevinskim radovima „Orfeona”, sve dok velika crna limuzina nije prokrcila put kroz sumaglicu kiše i zaustavila se pred nama. Tamna figura je izašla iz limuzine. Bila je to Antonija, sluškinja. Istrgnula je Blanku iz mog zagrljaja i ugurala je u limuzinu. Blanka je vrisnula i kad sam pokušao da je zgrabim za ruku, sluškinja se okrenula i iz sve snage me ošamarila. Pao sam na leđa na pločnik, ošamućen od udarca. Kad sam ustao, limuzina se udaljavala.

Trčao sam za limuzinom po kiši do radova na probijanju ulice Vija Lajetana. Nova avenija je bila prostrana dolina blatnjavih jaruga koja je napredovala uništavajući džunglu sokaka i kućeraka Ribere mačetama dinamita i buldožerima. Limuzina je obilazila rupe i lokve, povećavajući razdaljinu. U svom pokušaju da joj ne izgubim trag ja sam se popeo na gomilu granitnih kocaka i zemlje koja se uzdizala uz jarak poplavljen kišom. Odjednom osetih kako tlo popušta pod mojim nogama

i okliznuh se. Kotrljao sam se nizbrdo dok nisam pao na stomak u jamu punu vode koja se dole stvorila. Uspeo sam da ustanem i izvadim glavu iz tečnosti koja mi je dosegala do struka. Tada sam shvatio da je voda kužna i pokrivena crnim paucima koji su plutali i hodali po njenoj površini. Insekti navališe na mene i pokriše mi dlanove i ruke. Vrisnuh, mašući rukama i penjući se po blatnjavim zidovima jarka obuzet panikom. Kada sam uspeo da se izvučem iz poplavljenog jarka, već je bilo kasno. Limuzina se gubila u gornjem gradu i njena silueta se raspršila u kišnom pokrivaču. Mocar do kostiju odvucoh se do kuće, gde je moj otac još uvek spavao zatvoren u svojoj sobi. Skinuh odeću i uđoh u krevet tresući se od besa i hladnoće. Koža na dlanovima i rukama bila mi je prekrivena crvenim tačkicama koje su krvarile. Pauci iz jarka nisu gubili vreme. Osetih kako mi otrov pali krv i kako gubim svest, padajući u ponor tame između svesti i sna.

Sanjao sam kako hodam pustim ulicama svoje četvrti u oluji, tražeći Blanku. Crna kiša rešetala je fasade i u blesku munja nazirao sam siluete u daljini. Velika crna limuzina se vukla kroz maglu. U njoj se vozila Blanka, udarajući pesnicama o staklo i vrišteći. Pratio sam njen vrisak do uske i mračne ulice, gde spazih limuzinu koja se zaustavi ispred velike tmurne kuće izvijene u kulu ustremeljenu ka nebu. Blanka izađe iz limuzine i pogleda me, pružajući ruke ka meni kao da me preklinje. Želeo sam da otrčim do nje, ali moji koraci mi dozvoliše da pređem tek nekoliko metara razdaljine. I tada se na vratima kuće pojavi velika tamna silueta, veliki anđeo mermernog lica koji me je gledao i smešio se kao vuk, raširivši svoja crna krila

preko Blanke i obuhvativši je svojim zagrljajem. Ja sam vikao, ali apsolutna tišina se sručila na grad. U jednom beskonačnom trenutku kiša je zastala u vazduhu, milion kristalnih suza lebdelo je u praznini, i videh kako je anđeo ljubi u čelo i njegove usne ostavljaju na njenoj koži otisak kao od usijanog gvožđa. Kad je kiša dotakla zemlju, oboje zauvek nestadoše.